

Vlaams
Parlement

vergadering **C274 – WEL22**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebeleid

van 14 juni 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de afschaffing van de gratis hulp voor ouders van drielingen - 2377 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Karin Brouwers tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de afschaffing van gratis kinderopvang en poetshulp voor ouders van drielingen - 2378 (2010-2011)	
Interpellatie van mevrouw Vera Van der Borgh tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het stopzetten van de gratis gezinshulp aan ouders van meerlingen - 182 (2010-2011)	
Interpellatie van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stopzetting van de gratis hulp aan gezinnen met drielingen - 181 (2010-2011)	
Interpellatie van mevrouw Lies Jans tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over gezinshulp voor drielingen - 183 (2010-2011)	3
Met redenen omklede moties	18
Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een nieuw sociaal akkoord voor de sector van de social profit - 2416 (2010-2011)	18

■

Voorzitter: de heer Tom Dehaene

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de afschaffing van de gratis hulp voor ouders van drielingen

- 2377 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Karin Brouwers tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de afschaffing van gratis kinderopvang en poetshulp voor ouders van drielingen

- 2378 (2010-2011)

Interpellatie van mevrouw Vera Van der Borgh tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het stopzetten van de gratis gezinshulp aan ouders van meerlingen

- 182 (2010-2011)

Interpellatie van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stopzetting van de gratis hulp aan gezinnen met drielingen

- 181 (2010-2011)

Interpellatie van mevrouw Lies Jans tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over gezinshulp voor drielingen

- 183 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister, collega's, dit thema ligt ons heel na aan het hart. Het feit dat vijf collega's hierover vragen stellen, geeft toch aan dat we verrast waren over wat we in de media lazen over de mogelijke afschaffing van gratis hulp voor ouders van drielingen vanaf 1 juli.

Voorzitter, het is niet toevallig dat vijf vrouwelijke collega's deze vragen stellen, omdat we zelf of via de omgeving werden geconfronteerd met de geboorte van een meerling. Een geboorte is altijd een grote aanpassing en verandering in je leven en je gezin. Dan is het belangrijk als moeder en gezin een aantal zekerheden te hebben om dat zo goed mogelijk te kunnen aanpakken. In die zin was deze mededeling heel verrassend te noemen.

Nu is het zo dat mensen die een drieling krijgen, drie jaar lang recht hebben op gratis kinderopvang aan huis. Een kinderverzorgster zou dan van negen tot vijf op hen passen en ze kunnen zelfs genieten van een halftijdse poetshulp. De belasting op een gezin dat een kindje, en zeker een drieling krijgt, is zeer groot. 's Nachts is er altijd wel één baby die honger heeft en soms huilen ze alle drie tegelijk. Het is maar een voorbeeld, maar het is realiteit. Een goede ondersteuning is daarom heel belangrijk.

Het is dan ook opvallend dat de bestaande steun wordt afgeschaft, tenzij men ervoor betaalt. De kinderen meteen naar een crèche brengen, is ook geen optie en wordt door veel specialisten ten stelligste afgeraden. Het is belangrijk om kinderen in de eerste levensfase zo goed mogelijk te kunnen opvangen. Vaak wordt een gezin met een drieling ook geconfronteerd met prematuriteit. De kinderen verblijven dikwijls nog lang op de neonatologie, waardoor een exacte datum afspreken met een crèche heel moeilijk is. Ook als ze naar huis kunnen, is het afwachten of ze wel naar een crèche mogen, omdat ze door de vroeggeboorte meer kans hebben op gezondheidsproblemen in de eerste maanden, die van heel nabij moeten worden opgevolgd en een individuele begeleiding noodzakelijk maken.

Iedereen was dan ook verwonderd dat deze gratis hulp zou worden afgeschaft. Minister, Leen Du Bois, woordvoester van Kind en Gezin, verklaart in de krant dat u deze beslissing hebt genomen na een evaluatie. Over welke evaluatie gaat het en op welke gegevens is die gebaseerd? Wat zijn de belangrijkste resultaten? Wanneer is deze beslissing genomen en hoe

is die reeds gecommuniceerd naar de betrokken diensten, want blijkbaar weten zij ook nog niet wat de nieuwe regeling inhoudt? Hoeveel wordt er met de afschaffing van de gratis hulp bespaard?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Op 3 juni 2011 verscheen out of the blue het bericht dat per 1 juli de regeling wordt afgeschaft waarbij kersverse ouders van een drieling recht hebben op een gratis kinderverzorgster en ook nog poetshulp gedurende de eerste drie levensjaren. Het gaat alleen over de eerste drie levensjaren en overdag tijdens de werkdagen. Ik zeg dit erbij omdat ik heel wat reacties heb gekregen van mensen die dit niet wisten.

Ook ouders die twee tweelingen krijgen met minder dan achttien maanden tussen, genieten van deze maatregel. Dit bericht in Het Laatste Nieuws was een regelrechte shock en bron van stress voor ouders die momenteel een drieling verwachten die geboren zal worden na 30 juni. Op zo'n moment kun je dat wel missen. Ik kan dat uit eigen ervaring getuigen. Gelukkig is mijn drieling ondertussen ouder dan 13 jaar.

Ik heb destijds van een systeem kunnen genieten waarbij werklozen via de VDAB werden ingeschakeld. Ik ben er altijd goed mee geweest. Een drieling is toch een hele belasting op een gezin. Niet alleen fysiek en emotioneel, maar ook financieel is het voor deze gezinnen niet altijd eenvoudig. Wij hadden een goede job. Er was geen probleem. Ik zat toen nog niet in het parlement, maar we hadden toch wel een behoorlijk inkomen. We hebben een nieuwe auto moeten kopen omdat de drie kinderzitjes niet naast elkaar in een gewone auto konden. Ons huis was te klein. Na lang zoeken, hebben we besloten om een nieuw huis te bouwen hoewel we er al een hadden gekocht. Een drielingkoets wordt op maat in Frankrijk gemaakt. We hebben er heel lang op moeten wachten. Je moet drie stoelen, drie bedden, drie keer kleren, drie fietsen in alle maten kopen. Vooral de eerste jaren zijn er toch wel extra kosten die een gewoon gezin met drie opeenvolgende kinderen in mindere mate heeft.

Ik stel deze vraag echt niet voor mezelf. Het is tien jaar geleden dat wij van die hulp hebben genoten. Ik stel de vraag voor de mensen die nu een drieling verwachten. Er moet duidelijkheid komen. Ik kan me niet voorstellen dat het om een besparingsmaatregel gaat, want het aantal geboortes van drielingen daalde door meer verfijnde vruchtbaarheidsbehandelingen de laatste jaren tot minder dan twintig per jaar. Koppels kunnen ook kiezen voor reductie – men heeft het mij ook voorgesteld –, maar dit is niet zonder risico en voor veel mensen ook ethisch een te moeilijke beslissing.

Drielingen worden vrijwel altijd prematuur geboren en hebben nog veel nazorg nodig, waardoor artsen opvang in een kinderdagverblijf in de eerste periode vaak afraden. Mijn kinderen zijn in november geboren. Pas in maart mocht ik met hen naar buiten. Het zou hoe dan ook een huzarenstuk zijn om drie kinderen tegelijk ingeschreven te krijgen in een crèche. Moeders van een drieling bevallen bovendien in principe met een keizersnede en hun wacht dus een zekere revalidatietermijn. Alle hulp is dan meer dan welkom.

Blijkbaar toonde een onderzoek echter aan dat sommige ouders liever geen buitenstaander in huis hebben gedurende drie jaar en dat er ook een zekere discriminatie is ten aanzien van ouders met meerdere tweelingen maar met bijvoorbeeld twintig maanden tussen. Ik heb het altijd een beetje oneerlijk gevonden dat iemand met een kindje van een jaar en een pasgeboren tweeling niet in aanmerking komt voor die hulp. Als daar iets aan kan veranderen, ben ik het daar absoluut mee eens. Op basis van die enquête wordt dan beslist om ouders de facto onder het thuiszorgsysteem te brengen zodat zij toch weer een buitenstaander in huis te krijgen. Niet meer gratis, wel inkomensgerelateerd, wat nog niet hetzelfde is als betaalbaar voor gezinnen met heel wat extra kosten in vergelijking met andere gezinnen met bijvoorbeeld drie kinderen.

Ik wil heel duidelijk stellen dat ik niet pleit voor gratis hulp. Ik heb het altijd gênant gevonden dat wij als gezin niets moesten betalen. Ik vind wel dat we niet zomaar de vrij hoge

tarieven van thuiszorg mogen toepassen. Dan zou het kunnen dat een van beide ouders beslist om niet meer te gaan werken. Mijn vraag is of er een plafond is.

Voorzitter, minister, ik heb na het lezen van het artikel een aantal vragen opgesteld. Wanneer werd de beslissing genomen en wanneer en hoe werd die gecommuniceerd aan de ouders die momenteel een drieling of een tweede tweeling verwachten? Een punt van kritiek is ook dat er, wat communicatie betreft, iets is misgelopen.

Minister, kunt u toelichting geven over de enquête die werd gevoerd? Bij hoeveel gezinnen gebeurde die? Waren er ook gezinnen bij voor wie de regeling reeds verlopen was? Welke vragen werden gesteld en wat waren de antwoorden?

Wat houdt de nieuwe regeling nu precies in? Waar kunnen de gezinnen die in die situatie zijn, terecht voor informatie? Wie zal hen bijstaan in de zoektocht naar een geschikte oplossing?

Ik zou ook willen vragen dat de verzorger zo veel mogelijk dezelfde persoon zou zijn. Iedere dag iemand anders in huis is voor een kind echt niet goed. Je hecht je in de eerste levensperiode maar aan een drietal mensen: de ouders en één persoon.

Hoeveel zal een gezin met twee voltijds werkende ouders met een laag, gemiddeld of hoog inkomen maandelijks moeten betalen voor ofwel een erkend kinderopvanginitiatief ofwel gezinszorg aan huis en dit voor 8 tot 10 uur per werkdag? Kunt u enkele voorbeelden van berekeningen geven? Zult u een extra inspanning doen indien blijkt dat het voor een van die ouders niet meer loont om te gaan werken gedurende twee en een half jaar?

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Minister, ik sluit me aan bij de vragen die zijn gesteld. Ik ben blij dat we een ervaringsdeskundige in ons midden hebben. Dat maakt dat het beter aanvoelbaar is waar de problemen zich voordoen.

Net als bij de collega's was ook onze verbazing groot toen we in het weekend van 4 en 5 juni vernamen dat u hebt beslist om vanaf 1 juli aanstaande de gratis gezinshulp voor ouders van meerlingen af te schaffen. Tot nu toe stelde Kind en Gezin drie jaar lang een voltijdse kinderverzorgster en een deeltijdse poetshulp in het vooruitzicht van ouders die een drie- of meerling verwachtten, of in geval van twee tweelingen waarvan de leeftijd niet meer verschilt dan 18 maanden. Het is reeds uit de doeken gedaan. Dat is een welkom perspectief voor ouders die meestal niet de komst van drie of meer kindjes tegelijkertijd verwachten en die dan ook heel onzeker zijn over de verzorging, over de opvoeding en over de vraag of ze het zullen aankunnen samen met de huishoudelijke taken. De ouders worden ook geconfronteerd met heel wat praktische problemen, waarvan de collega er een aantal heeft opgesomd.

Het aantal drielingen dat per jaar in Vlaanderen wordt geboren, bedraagt zeventien. Dat zijn er niet zoveel, maar het is een wereld van verschil voor deze ouders als ze plots vernemen dat ze niet zullen kunnen rekenen op deze ondersteuning van Kind en Gezin. Ze waren in de geruststellende veronderstelling dat ze daarop konden rekenen. Naar ik heb vernomen, reageren veel ouders die een meerling verwachten verrast en teleurgesteld. Hoewel er in se niets verandert voor de ouders die op dit moment al kunnen rekenen op deze dienstverlening, en ondanks het feit dat u aankondigt dat er voor de ouders die een meerling verwachten, een andere regeling zal komen, kunnen we ons toch de vraag stellen of dit nu echt op dit moment en op deze manier, zo drastisch, moest worden beslist.

Qua timing kan dit tellen: drie weken voor de inwerkingtreding van de maatregel kondigt u deze beslissing aan, waardoor de ouders die binnen dit en een maand of enkele maanden een drieling verwachten, meteen met de rug tegen de muur worden gezet. Ik vraag me af waarom u het nodig acht om dit op een dergelijk korte termijn in te voeren. Is hierover uitgebreid onderzoek gedaan? Werden de ouders bevroegd? Werd de regeling geëvalueerd? Door wie dan? Ik kan me moeilijk voorstellen dat deze beslissing zo snel moest worden genomen wegens budgettaire redenen, ook gelet op het beperkt aantal nieuwe drielingen voor dit jaar.

De vraag blijft ook of de nieuwe regeling voor de ouders voldoende zal tegemoetkomen aan de grote nood aan ondersteuning en of ze ook financieel toegankelijk blijft. Voor alle duidelijkheid: u weet dat mijn partij geen voorstander is van het gratisverhaal, maar we zijn enorm geschrokken van de drastische maatregel op een zo korte termijn. Ons lijkt het logischer mocht u die maatregel hebben aangekondigd, zeggende dat tegen 1 januari 2013 de regeling zou worden stopgezet. Zo zou iedereen de tijd hebben gehad om erop te anticiperen. Drie weken voor de feiten deze aankondiging doen, is immens kort.

Ook de manier waarop wij parlementsleden met deze beslissing worden geconfronteerd, vind ik niet kunnen. We hebben hier enkele weken geleden de begrotingscontrole uitvoerig besproken. Toen hebt u het niet gehad over deze beslissing. U hebt enkel de overheveling van een klein budget van Kind en Gezin naar het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid voor de diensten gezinszorg vermeld, maar u hebt hoegenaamd niet vermeld dat dit betrekking had op het stopzetten van de gratis kinderverzorging en poetshulp voor gezinnen met meerlingen. Het is jammer dat we daar toen niet over hebben kunnen discussiëren. We hadden op zijn minst geïnformeerd kunnen worden. U weet dat wij als parlementsleden worden verzocht om relevante vragen aan te kaarten bij de bespreking van de begroting en de begrotingscontrole, maar mogen we dan alstublieft ook verwachten dat u als minister ook volledig open kaart speelt ten aanzien van de parlementsleden op dat moment, en niet twee weken later een dergelijke beslissing communiceert?

Minister, waarom krijgt deze beslissing meteen uitvoering op zo'n korte termijn? Waarom laat u ze geen ingang vinden vanaf volgend jaar? Waarom hebt u het parlement niet ingelicht over deze plannen naar aanleiding van de bespreking van de begrotingscontrole, door heel duidelijk te zeggen wat er achter die overheveling zat?

Welke overwegingen hebben deze beslissing geïnspireerd? Met wie is hierover voorafgaand overleg geweest en wanneer? Was er een evaluatie van de huidige regeling? Zo ja, wie heeft deze evaluatie gedaan en wie werd erbij betrokken? Welke nieuwe regeling wordt er nu uitgewerkt en aangeboden? Welke besparing levert deze beslissing op en waaraan zal dit vrijgekomen budget besteed worden?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, minister, er is aangekondigd dat u hebt beslist om de hulp voor meerlingenouders te heroriënteren. Dat zou het gevolg zijn van een evaluatie van de ondersteuning die nu al gedurende een aantal jaren loopt.

Minister, net zoals vorige sprekers begrijp ik de beslissing niet en begrijp ik ook niet door welke argumenten die is ingegeven. Ook is er heel veel onduidelijkheid. Enerzijds wordt aangekondigd dat u een en ander gaat heroriënteren. Daar kunnen misschien wel goede redenen voor zijn, dat zullen we seffens horen. Dat wordt dan gecommuniceerd als stopzetting van de hulp. Er is toch een groot verschil tussen iets heroriënteren of iets stopzetten. Terecht kwam er onmiddellijk van diverse kanten ernstige kritiek op wat werd gecommuniceerd als stopzetting van de hulp. U hebt het hier al gehoord: het krijgen van een drieling is een zware opdracht. Eén voor één een kind krijgen, is al niet altijd evident. Ik durf trouwens te beweren dat dit met de jaren niet beter wordt. Dat is evenwel een heel ander verhaal. Iemand die tegelijkertijd voor drie baby's moet zorgen, heeft het in elk geval zeer zwaar. Een of andere vorm van gezinshulp is dan ook een absolute noodzaak.

Wat me bijzonder stoort, is de timing. Deze maatregel is twee weken geleden aangekondigd. Tenzij de minister straks heel andere informatie zou verstrekken, zou de beslissing al op 1 juli 2011 in werking treden.

Bovendien zijn op het terrein veel klachten geuit betreffende de informatie over de nieuwe ondersteuningsregeling. Niemand blijkt te weten wat de nieuwe regeling precies inhoudt, waar de geschikte zorg kan worden gevonden of hoeveel dit alles zou kosten. De mensen van

de thuiszorg, van de expertisecentra kraamzorg, van Kind en Gezin en van het Agentschap Zorg en Gezondheid wijzen allemaal naar elkaar.

Als de minister een ernstig en degelijk beleid wil voeren, kan hij deze maatregel voor gezinnen met een drieling onmogelijk op zo korte termijn in werking laten treden. Volgens mij moet er een vorm van een overgangsmaatregel komen. Zonder overgang zou iemand die op 2 juli 2011 bevalt, geen beroep meer kunnen doen op de ondersteuning. Iemand die het geluk heeft op 30 juni 2011 te bevallen, zou dat wel nog kunnen doen.

Deze beslissing heeft me erg doen schrikken. In de verkiezingspropaganda en -programma's van de partij van de minister vormt het gezin steeds een absolute prioriteit. Dit geldt trouwens ook voor de N-VA, die tenslotte ook deel uitmaakt van de Vlaamse Regering.

Ik heb de moeite gedaan het regeerakkoord van 2009 nog eens na te lezen. Daarin staat dat de Vlaamse Regering pleit voor een warme, solidaire samenleving. De samenleving moet oog hebben voor de zorgzaamheid, voor de zwakkeren en voor de toekomst van jongeren. De Vlaamse Regering zou aandacht besteden aan het gezin. Deze maatregel vormt hier allesbehalve een bewijs van. De Vlaamse Regering heeft destijds met veel bravoure de komst van een Vlaamse kinderbijslag aangekondigd. Ondertussen zijn we al twee jaar verder en dit punt wordt steeds uitgesteld. Indien de verstrekte informatie klopt en indien de minister de hulp voor meerlingenouders vanaf 1 juli 2011 wil afschaffen, zal hij dit toch nog eens in de praktijk moeten bekijken.

Mijn laatste opmerking komt overeen met de opmerking die mevrouw Van der Borghet net heeft gemaakt. Enkele weken geleden hebben we in deze commissie de begrotingswijziging besproken. Dit punt is toen op geen enkel ogenblik aan bod gekomen. Het is mogelijk dat dit wel in de commissie Financiën is besproken. De heer Tack is hier een trouw lid van. Ik weet het niet. Ik kan me in elk geval niet voorstellen dat de minister deze beslissing out of the blue heeft genomen. De minister weet dat hier financiële implicaties aan verbonden zijn. Uit respect voor het Vlaams Parlement had de minister, zeker in het licht van de recente begrotingswijzigingen, hierover eerst moeten communiceren.

Minister, vindt u de afschaffing van de zorg niet strijdig met de principes die in het Vlaams regeerakkoord zijn verwoord? Kunt u me de resultaten meedelen van de enquête waarop u uw beslissing hebt gebaseerd? Waarom kunnen de aanstaande ouders van drielingen geen afdoende en duidelijke informatie over de toekomstige ondersteuning krijgen? Het is immers kort dag. Kunt u me meedelen hoe de ondersteuning van ouders van meerlingen er na 1 juli 2011 zal uitzien? Welke hulp zal die mensen worden aangeboden? Wat zal die hulp dan kosten? Op basis van welke criteria zal de kostprijs worden bepaald?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, de vorige sprekers hebben de feiten al voldoende geschetst. Ik wil enkel nog een aantal bedenkingen naar voren brengen.

Als ik me niet vergis, heb ik het persartikel over de afschaffing van de gratis hulp voor drielingen op 3 juni 2011 gelezen. In eerste instantie was ik zeer verbaasd en teleurgesteld. De Vlaamse Regering, bestaande uit CD&V, de N-VA en sp.a, beschouwt het gezin en de combinatie tussen arbeid en gezin als een hoeksteen van het Vlaams regeerakkoord. Al de regeringsmaatregelen ademen die filosofie uit. Op basis van het artikel kon ik me in deze beslissing niet vinden. Dat was een grote teleurstelling.

Toen ik het artikel en de reacties van Kind en Gezin en van het Agentschap Zorg en Gezondheid had gelezen, was alles al wat genuanceerder. De hulp zal niet langer gratis zijn. Er al een nieuw systeem komen. Ik ben erin geslaagd iets te distilleren uit wat in de pers is verschenen. Ik weet echter niet of mijn interpretatie correct is.

Er zullen inkomensgerelateerde kortingen worden ingevoerd. Er wordt gedacht aan een eventuele maximumfactuur voor gezinnen met meerlingen. Het is me allemaal nogal

onduidelijk. Ik zou graag een uitgebreide uiteenzetting krijgen over de inhoud van de beslissing.

Ik vraag me trouwens ook af hoe dit in de pers is geraakt. Hoe is dat gecommuniceerd? Ik heb uw website en ook andere websites bezocht, maar nergens informatie over die beslissing gevonden. Het is erg verwarrend en geen goede manier van communiceren, zeker als men rekening houdt met het feit dat het voor gezinnen en zwangere vrouwen om een gevoelige materie gaat. Mijn eerste essentiële vraag is: wat is de bron van dit verhaal en wat houdt de beslissing precies in?

Mevrouw Brouwers zei het al: een drieling brengt heel wat kosten met zich mee. Men spreekt over inkomensgerelateerde kortingen voor de gezins- en poets hulp. Men moet concreet aangeven wat dat effectief voor die gezinnen zal betekenen. Wat zal dat betekenen voor een modaal tweeverdienersgezin met een inkomen van 3000 euro per maand? Hoeveel zal die gezinshulp of poetsdienst voor hen kosten? Wat zal dat betekenen voor gezinnen die nog steeds werk en gezin willen combineren? Dat laatste is toch iets wat wij willen stimuleren. Een ondersteuning is dan ook erg belangrijk. Ik hoop dan ook die tweeverdieners een effectieve ondersteuning zullen krijgen.

Een tweede bedenking of vraag is deze: zullen die ouders dat allemaal zelf moeten aanvragen? Afgaande op wat op de website van Kind en Gezin staat, wordt vandaag die hulp voor gezinnen met een drieling automatisch aangeboden. De Vlaamse Regering en alle meerderheidspartijen ijveren voor een automatische rechtentoekenning, zonder dat de gezinnen zelf administratieve stappen moeten zetten en ellenlange procedures moeten doorlopen. In een van die artikels staat dat een vrouw die zwanger is van een drieling, zelf al is gaan uitzoeken wat de nieuwe beslissing voor haar zal betekenen. Zij zei dat ze verdomd niet weet waar ze de informatie moet gaan zoeken. Zullen de voordelen automatisch worden toegekend of moeten de ouders zelf moeten uitzoeken waar ze recht op hebben?

Een derde, belangrijk element is de communicatie. Er is abominabel slecht gecommuniceerd. Er waren heel wat negatieve reacties in de pers. Die werden een beetje genuanceerd naarmate meer informatie bekend raakte. Ik vraag me toch nog altijd af hoe dat is verlopen. En vooral ook: hoe zal de communicatie in de toekomst worden aangepakt? Vanmiddag nam ik de tijd om informatie over de nieuwe maatregel te zoeken. Die gaat in op 1 juli. Ik zocht op de websites van Kind en Gezin, het Agentschap Zorg en Gezondheid en de provinciale centra voor kraamzorg, maar ik heb niets gevonden. Als die beslissing echt op 1 juli ingaat, dan is er een groot probleem. Mijn vraag is dus: hoe moet het nu verder? Hoe zult u op een goede manier communiceren? Wat is de rol van de instellingen die daarbij zijn betrokken? Hoe zit het met de gynaecologen, de dokters en de ziekenhuizen? Hoe worden zij op de hoogte gebracht?

Dit zijn heel wat vragen en bedenkingen. In de schriftelijke versie van mijn interpellatieverzoek staan ze op een rijtje opgesomd. Een: wat zijn de motieven om het bestaande systeem te hervormen? In de kranten is sprake van een evaluatie, maar meer weet ik daar ook niet over. Ik krijg dus graag wat meer uitleg. Twee: wat is de concrete inhoud van de beslissing? Wat zal dat betekenen voor de gezinnen die nu al hulp ontvangen? Een derde vraag gaat over het financiële luik. Ik heb begrepen dat het niet gaat om een besparingsmaatregel, maar om een heroriëntatie van middelen. Ik krijg graag wat meer uitleg daarover. En wat zal dat concreet voor de gezinnen betekenen? Ik moet geen gedetailleerd beeld, gezin per gezin, krijgen, maar wat zal dat voor de lagere inkomens, de gemiddelde inkomens en de hogere inkomens betekenen? Een laatste vraag gaat over de communicatie: daarover zou ik graag een grondige uitleg krijgen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, collega's, de beslissing om de meerlingenhulp van Kind en Gezin te heroriënteren naar de diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg en de

reguliere kinderopvang, is in hoofdzaak gebaseerd op de evaluatienota van Kind en Gezin, met als titel 'De organisatie van meerlingenhulp. Evaluatie van 9 jaar werking en positionering binnen Kind en Gezin'. Bij de redactie van deze evaluatienota werden de basisedwerkers en de provinciale meerlingencoördinatoren nauw betrokken. Zij brachten elementen aan op basis van hun contacten met gezinnen, basisedwerkers en andere diensten.

In de evaluatienota worden volgende voordelen van het huidige aanbod aangegeven. Tussen haakjes, u weet dat het gaat over een DAC-project (derde arbeidscircuit) uit het verleden, dat op een bepaald ogenblik tijdelijk bij Kind en Gezin is geparkeerd. Dat 'tijdelijke' heeft iets langer geduurd dan we daar doorgaans onder verstaan. Dit zijn de voordelen: een kwalitatieve begeleiding door de zeventig basisedwerkers en de meerlingencoördinatoren van Kind en Gezin; het gratis hulpaanbod; de ouders kunnen dankzij de hulp arbeidsactief blijven of worden; de ondersteuning is zeer groot, met een intense aanwezigheid van de basisedwerkers in het gezin. Kortom: de ondersteuning in deze gezinnen is zeker aangewezen en wordt niet in vraag gesteld.

Naast deze voordelen heeft deze vorm van meerlingenhulp ook veel nadelen, zo bleek uit de evaluatie. Ten eerste is het aanbod beperkt tot een zeer beperkte doelgroep, namelijk enkel beschikbaar voor gezinnen met een drieling of vierling of twee tweelingen met een maximaal leeftijdsverschil van achttien maanden, wat neerkomt op een zeventiental gezinnen per jaar.

Andere moeilijke gezinssituaties krijgen geen ondersteuning. Denken we bijvoorbeeld aan een alleenstaande met twee baby's, twee tweelingen met een leeftijdsverschil van twintig maanden, een gezin met drie kleine kinderen waarvan de moeder kort na de bevalling overleed, een peuter met kort daarna een tweeling, kinderen met een zware handicap, een gezin met een zwaar zieke ouder enzovoort.

Deze gezinnen vragen ook naar deze gratis hulpverlening en ervaren het als discriminerend als er niet op kan worden ingegaan. Deze vragen komen haast wekelijks toe bij Kind en Gezin, zowel bij de regioverpleegkundigen, de meerlingencoördinatoren, via de klachtendienst, via brieven gericht aan de administrateur-generaal van Kind en Gezin enzovoort. Ook de vzw Twins, een zelfhulpgroep voor meerlingen, bevestigt het knelpunt dat veel gezinnen uit de boot vallen bij deze specifieke dienstverlening.

De vragen van deze vaak kwetsbare gezinnen verantwoorden een herverdeling van de beschikbare middelen. Nu wordt er veel gegeven aan een beperkte groep.

Het tweede nadeel is de rigiditeit van het aanbod. Er is geen differentiatie in het aanbod volgens de noden en de wensen van het gezin. Zo kiezen gezinnen meestal voor het totale aanbod, terwijl bijvoorbeeld poetshulp gedurende één dag per week zou kunnen volstaan in sommige situaties. Omdat de dienstverlening gratis is, gaan de gezinnen ervan uit dat ze recht hebben op het totale aanbod. Dat bemoeilijkt een goede afstemming.

Er is geen evolutie in het aanbod volgens de behoefte van het gezin, geen afbouw van de hulp volgens de leeftijd van de kinderen, de kinderverzorgsters en de poetshulp hebben een overeenkomst per gezin. Indien de kinderen groter worden, is de behoefte aan ondersteuning vaak minder groot, maar in deze flexibiliteit wordt niet voorzien in het huidige aanbod.

Er wordt niet in hulp voorzien tijdens de zwangerschap en evenmin na 3 jaar. Vanaf 2,5 jaar is de kinderverzorgster aanwezig in het gezin terwijl de kinderen naar school gaan. Soms worden kinderen juist tot 3 jaar thuis opgevangen wegens de aanwezigheid van de kinderverzorgster. De meerlingencoördinatoren signaleren dat sommige kinderen de voordelen van de ontwikkelingsstimulatie uit de kinderopvang en het kleuteronderwijs hierdoor missen. De hulp eindigt abrupt als de kinderen 3 jaar worden; er is niet in een graduele afbouw van de hulp voorzien.

Een derde nadeel van deze vorm van zorgverlening is dat er geen garantie is op continuïteit van zorg. De aanwezigheid van de kinderverzorgster en/of de poetshulp is niet gegarandeerd omdat er geen stand-by medewerkers zijn die kunnen worden ingezet. De continuïteit is dus niet verzekerd. Bij jaarverlof, bijscholing, medisch onderzoek en zo meer van de basisederker is er geen vervanging mogelijk. Omdat er individuele contracten worden afgesloten tussen het gezin en de helpster, kan dit niet organisatorisch worden opgevangen. Het gezin moet zelf een oplossing zoeken bij onvoorziene acute afwezigheden van basisederkeren bijvoorbeeld wegens ziekte. Zeker voor buitenshuis werkende ouders kan dit voor problemen zorgen. De vervanging van langdurig afwezig, ziekte, moederschap-rust en zo meer, is moeilijk gezien het globaal tekort aan verzorgenden en poetshulp op de arbeidsmarkt, de tijdelijke tewerkstelling, de geografische spreiding, de lage lonen in vergelijking met soortgelijke jobs enzovoort.

Een vierde nadeel dat werd gesignaleerd, is de moeilijke hulpverleningsrelatie in het gezin. Wanneer een verzorgende langdurig en intensief werkt in één gezin, is het handhaven van een professionele hulpverleningsrelatie niet evident. Gezinnen kunnen dit op termijn als een aantasting op hun privacy en van hun rol in het gezin ervaren en anderzijds kunnen verzorgenden te nauw betrokken geraken bij het gezin. In sommige gezinnen is er een spanningsveld tussen de normen en waarden van het gezin en van het meerlingepersoneel bijvoorbeeld op vlak van hygiëne, opvoedingsstijlen, omgaan met regels en structuur enzovoort. Dit alles kan, vaak na enige tijd, aanleiding geven tot frustratie, wrevel en/of conflicten. De meerlingencoördinatoren signaleren problemen bij bijna 70 procent van de gezinnen.

Dan is er de positieve samenwerking met gezinszorg en kinderopvang. Bovendien werd in een drielinggezin in West-Vlaanderen ervaring opgebouwd met de begeleiding door een dienst gezinszorg. Het betreft een gezin dat reeds tijdens de zwangerschap ondersteuning kreeg van Familiezorg West-Vlaanderen. De ouders wensten ook na de bevalling deze dienstverlening van kraamzorg en gezinszorg te continueren. Er werd een overeenkomst gemaakt tussen Kind en Gezin en de dienst, waardoor er op deze vraag kon worden ingegaan. Sinds juni 2010 ontving dit gezin 40 uren kraamzorg per week. Momenteel lopen er besprekingen om vanaf juli 2011 in 36 uren gezinszorg en 4 uren poetshulp te voorzien. Deze ondersteuning werd door ouders, Kind en Gezin en gezinszorg positief geëvalueerd. Bij enkele meerlinggezinnen werd in het verleden ook reeds geopteerd om de kinderen te laten opvangen via de reguliere kinderopvang. Deze kosten werden dan door de gezinnen betaald.

De evaluatie van negen jaar meerlingehulp werd grondig besproken in het directiecomité van Kind en Gezin. Omdat er binnen de eigen structuren van Kind en Gezin geen oplossing kon worden gevonden en de knelpunten wel werden opgelost via samenwerking met de diensten voor gezinszorg en reguliere kinderopvangvoorzieningen, ontving ik de evaluatienota in maart 2010. Na divers overleg met het Agentschap Zorg en Gezondheid, team thuiszorg, Kind en Gezin en mijn kabinet, werd beslist op basis van een gezamenlijk advies in februari 2011, om de meerlingehulp vanaf 1 juli 2011 over te dragen naar de diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg en/of de reguliere kinderopvangsector.

Met de Vlaamse Vereniging van de Diensten Gezinszorg werd overlegd, en de koepel heeft mij op 24 maart 2011 formeel op de hoogte gebracht dat zij vanaf 1 juli 2011 de zorg voor nieuwe meerlinggezinnen zullen opnemen. Het betreft dus geen afschaffing van de meerlingehulp, maar een heroriëntering naar de diensten die deze opdrachten als kerntaak hebben.

Samengevat ligt volgende argumentatie aan de basis van deze beslissing. Er wordt een ruimere doelgroep bereikt. Meerlingehulp wordt vervat in kraamzorg en gezinszorg bij jonge gezinnen. De discussie over de afbakening van de doelgroep wordt hiermee ondervangen. De diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg hebben jarenlange expertise in kraamzorg en gezinszorg bij jonge gezinnen. Jaarlijks worden 10.000 gezinnen via

gezinszorg geholpen, wat neerkomt op 10 procent van alle geholpen cliënten. De kraamzorg wordt verleend door specifiek gevormde verzorgenden, aparte kraamzorgequipes of referentieverzorgenden. Na de kraamzorgperiode wordt de zorg, indien nodig, gecontinueerd door polyvalent verzorgenden. De diensten realiseren afgestemde zorg in nauw overleg met het gezin waarbij zelfzorg en mantelzorg gestimuleerd worden. De geleverde hulpverlening vertrekt niet vanuit een vast pakket, maar evolueert naargelang de noden van het gezin, bijvoorbeeld in de beginperiode meer uren zorg, daarna een geleidelijke afname naargelang de draagkracht van het gezin sterker wordt, maar acute hogere zorgnoden kunnen worden opgevangen. Binnen gezinszorg staat een groep van verzorgenden en huishoudhulpen garant voor continuïteit en een professionele hulpverleningsrelatie met het gezin. Andere voordelen van gezinszorg zijn: het aanbod prenatale kraamzorg, de mogelijkheid tot hulpverlening 's avonds, in het weekend en 's nachts, en indien nodig zorg tot na drie jaar.

Ik kom tot het punt van de communicatie. Dit is voor alle duidelijkheid in de media gekomen door een van de betrokken ouders. Volgens de informatie waarover we nu beschikken, is de eerstvolgende geboorte van een meerling gepland voor oktober. Wellicht beschikken we niet over alle gegevens, maar voor zover wij weten, wordt dat de eerstvolgende geboorte van een meerling die dus eventueel onder de nieuwe regelgeving zal vallen.

Het communicatieplan vanuit Kind en Gezin werd vanaf 26 april 2011 uitgevoerd. Gezinnen in begeleiding kregen een brief met toelichting van de beslissing en informatie dat er voor hen niets wijzigt. Zij krijgen namelijk nog de ondersteuning van een kinderverzorgster en een poetshulp tot de kinderen 3 jaar zijn. Die gezinnen werden op hetzelfde moment geïnformeerd als de kinderverzorgsters en de poetshulpen die in het project tewerk worden gesteld.

Gekende gezinnen met een meerlingenzwangerschap en een verwachte bevallingsdatum na 1 juli 2011 werden geïnformeerd door de meerlingencoördinator van Kind en Gezin. De diensthoofden verloskunde en de diensthoofden van de sociale diensten van de kraamklinieken ontvingen elk afzonderlijk schriftelijk uitleg met informatie. De brief werd verstuurd eind april 2011, zodat eerst de eigen medewerkers van Kind en Gezin konden worden geïnformeerd. Op vraag van de huisartsen en de jeugdgezondheidsartsen worden de diensthoofden neonatologie nog afzonderlijk aangeschreven.

In de loop van de maand mei en uiterlijk begin juni werden afzonderlijke overlegmomenten gehouden voor de Gezinsbond, de expertisecentra kraamzorg, de beroepsorganisaties voor vroedvrouwen, de huisartsen en de pediaters en de vzw Twins. De beroepsorganisatie voor gynaecologen werd bijkomend geïnformeerd via e-mail op 16 mei 2011. Een afzonderlijk overleg is gepland.

Actiris, de Brusselse gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling, werd geïnformeerd via de meerlingencoördinator van Vlaams-Brabant op 29 april 2011. Medewerkers van Kind en Gezin hebben in alle contacten met andere hulpverleners zo veel mogelijk informatie gegeven over deze overdracht. Kinderverzorgsters, poetshulpen, regioteamleden en artsen van de consultatiebureaus werden geïnformeerd vanaf 26 april via een brief en/of een specifiek informatiemoment en/of een bericht op intranet.

Ten slotte paste Kind en Gezin de communicatiedragers aan, zoals de website, de presentatie 'Kind op komst meerlingen' voor zwangere vrouwen, de brochure 'ABC van baby tot peuter' enzovoort.

De overdracht van de meerlingen van Kind en Gezin naar gezinszorg werd voorgelegd aan het Vlaams Parlement in de stukken met betrekking tot de begrotingscontrole 2011, nummer 2-G, toelichting bij aanpassing van de begroting per programma, bladzijde 23: "113.000 euro naar basisallocatie GEOGD329 van Zorg en Gezondheid in het kader van de meerlingenhulp", en op bladzijde 34. Tijdens de toelichting in de commissie Welzijn van 17 mei 2011 heb ik het volgende gezegd: "Op de post van de gezinszorg wordt 113.000 euro ingeschreven voor

de gefaseerde integratie van meerlingenhulp binnen de erkende diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, en dat voor de periode 2011-2015. Deze werking is momenteel nog geëxperimenteerd binnen Kind en Gezin, en wordt van daaruit overgeheveld naar Zorg en Gezondheid.”

Voor de huidige meerlinggezinnen verandert er niets. De lopende engagementen en de huidige meerlingenwerking van Kind en Gezin zullen onverminderd worden voortgezet. Aangezien de thuishulp beperkt is tot maximum drie jaar, zal aan het aanbod van Kind en Gezin een einde komen uiterlijk op 30 juni 2015. Ook aan de toekomstige meerlinggezinnen zal zorgcoördinatie en -bemiddeling aangeboden worden en dat zowel met betrekking tot de occasionele en structurele kinderopvang als de kraamzorg, gezinszorg en poets hulp. De zorgcoördinatie zal tijdens de transitie opgenomen worden door de provinciale meerlingencoördinatoren van Kind en Gezin. Op termijn zal dat overgaan naar de expertisecentra kraamzorg.

Voor de kinderopvang betekent dit dat er, in overleg met het gezin, gezocht wordt naar kinderopvang in de buurt. Volgende criteria kunnen daarbij een rol spelen: locatie in een specifieke gemeente of zoeken in meerdere gemeenten, groeps- of gezinsopvang, prijs afhankelijk van het inkomen of prijs bepaald door de opvangvoorziening, mogelijkheid van flexibele opvang – vroeg, laat, 's avonds, in het weekend –, opvang van zieke kinderen, occasionele opvang, opvang voor kinderen met specifieke noden. Indien er kinderopvang nodig is, wordt die gezocht binnen het reguliere aanbod.

Meerlinggezinnen worden voor het zoeken naar een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg verwezen naar de expertisecentra kraamzorg. Deze medewerkers zullen de gezinnen in een individueel traject verwijzen naar een dienst die het meest aansluit bij hun wensen en behoeften. De neutraliteit wordt daarbij gerespecteerd.

De meerlingencoördinatoren van Kind en Gezin blijven het eerste aanspreekpunt voor de meerlingen, reeds tijdens de zwangerschap. Ouders kunnen bij hen terecht met alle vragen over bijvoorbeeld babyuitzet, opvoedingsvragen enzovoort. De meerlingencoördinatoren zullen de vragen opnemen in overleg met de regioteamleden. De preventieve gezinsondersteuning door regioverpleegkundige, zo nodig ook met gezinsondersteuner, kan al tijdens de prenatale periode opstarten.

De regioteamleden van Kind en Gezin zullen de ondersteuningsbehoeften, ook met betrekking tot gezinszorg, van het meerlinggezin in gesprek brengen. Zij zullen de nodige initiatieven nemen om drempels om een beroep te doen op kraamzorg, weg te werken.

De overdracht naar gezinszorg en aanvullende thuiszorg houdt in dat er een inkomensgerelateerde cliëntbijdrage gehanteerd wordt. Het vertrekpunt voor de bijdragebepaling voor het toekomstige meerlinggezin voor zowel gezinshulp als poets hulp blijft het huidige inkomensonderzoek, wat resulteert in een nettomaandinkomen van het gezin, gekoppeld aan de door Vlaanderen vastgestelde bijdrageschaal voor gezinszorg. Die bijdrageschaal houdt rekening met het inkomen van het gezin en met de gezinssamenstelling.

Hoewel via een gemotiveerde afwijking per cliëntdossier een lager of hoger tarief kan worden overeengekomen tussen het gezin en de dienst, is er voor alle meerlinggezinnen in een specifieke regeling voorzien, uit bekommernis voor de betaalbaarheid van de geleverde zorg. Bovendien wordt er via een graduele opbouw rekening gehouden met de vaak eenmalige kosten die gepaard gaan met de komst van een meerling tijdens het eerste levensjaar. Het gaat om kosten zoals de aanschaf van een ruimere wagen, babyuitrusting in drievoud enzovoort.

Er is een maximumtarief, zowel voor gezinszorg als poets hulp, van 7,5 euro per uur. Dat tarief kan lager liggen op basis van het nettomaandinkomen. Een gezin met drie kinderen met een nettomaandinkomen van 1500 euro betaalt bijvoorbeeld 5 euro per uur, eenzelfde gezin met een nettomaandinkomen van 1000 euro betaalt 2,2 euro per uur. De maandfactuur voor het gezin, zowel gezinszorg als poets dienst, wordt gelimiteerd rekening houdende met het

nettomaandinkomen van het gezin, op basis van inkomensonderzoek volgens de huidige regelgeving van gezinszorg.

De kost voor gezinszorg en poetshulp wordt gelimiteerd op 6 procent van het nettomaandinkomen van het gezin tijdens het eerste jaar na de geboorte, 9 procent van het nettomaandinkomen van het gezin tijdens het tweede jaar na de geboorte, en 12 procent van het nettomaandinkomen van het gezin tijdens het derde jaar na de geboorte.

Wat betekent dit voor een fictief gezin? Laten we een simulatie doen met een nettomaandinkomen van 1500 euro. Het tarief is dan 5 euro per uur. De maandfactuur wordt gelimiteerd op 90 euro voor het eerste jaar na de geboorte, op 135 euro voor het tweede jaar na de geboorte, en op 180 euro vanaf het derde jaar na de geboorte. Bij een nettomaandinkomen van 3000 euro is het uurtarief 11,5 euro, maar dit wordt geplafonneerd op 7,5 euro per uur. De maandfactuur wordt gelimiteerd op 180 euro voor het eerste jaar na de geboorte, op 270 euro voor het tweede jaar na de geboorte, en op 360 euro vanaf het derde jaar na de geboorte. Bij een nettomaandinkomen van 5000 euro is het uurtarief 19,9 euro, maar het wordt geplafonneerd op 7,5 euro per uur. De maandfactuur wordt gelimiteerd op 300 euro voor het eerste jaar na de geboorte, op 450 euro voor het tweede jaar na de geboorte, op 600 euro vanaf het derde jaar na de geboorte.

Ik ben ervan overtuigd dat via de regeling de betaalbaarheid voor de gezinnen in ogenschouw is genomen. Hierbij wil ik benadrukken dat de kost voor kinderopvang en gezinszorg/poetshulp communicerende vaten zijn en niet zomaar gecumuleerd mogen worden. Indien de kost van de kinderopvang stijgt, daalt de kost voor gezinszorg/poetshulp en vice versa.

De heroriëntering houdt geen besparing in voor de overheid. Het huidig beschikbare budget voor meerlingenhulp van 1.924.000 euro zal op een termijn van vier jaar integraal worden omgezet in uren gezinszorg. Dat betekent dat er over 4 jaar 68.000 uren extra bij komen en een extra tegemoetkoming in de cliëntbijdrage. Financieel gaat het voor de Vlaamse overheid om een nuloperatie.

Het Vlaams regeerakkoord wil inzetten op een warme samenleving waarbij terecht zorgbehoevenden niet aan hun lot worden overgelaten, ook niet als de budgettaire middelen schaars zijn. De heroriëntering van de meerlingenzorg komt hier net aan tegemoet. Overheidsmiddelen worden, zonder de betaalbaarheid van de gezinnen uit het oog te verliezen, meer doelgericht, maatschappelijk verantwoord en consequent ingezet.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Minister, uw antwoord was terecht heel omvangrijk, maar heel wat collega's en ikzelf hebben nog vragen na uw uiteenzetting.

Een cruciaal punt is dat er een serieus communicatieprobleem was. De vragen die hier vandaag worden gesteld, zijn ingegeven door de berichten die we in de media hebben gelezen. U zegt dat heel wat actoren in het werkveld hiervan wisten, dat erover is gecommuniceerd. Hoe komt het dan dat wij uit de lucht vallen en heel wat toekomstige gezinnen met ons? Ze vragen zich af waar ze nu terecht kunnen.

Minister, u zegt dat het aanbod beperkt is tot een bepaalde doelgroep en dat er een grotere nood is aan de uitbreiding van de maatregel. Dat blijkt duidelijk uit het onderzoek, en daar valt zeker iets voor te zeggen. Er is geen differentiatie in het aanbod, het zou flexibeler kunnen worden opgesteld, de betrokkenen missen het voordeel van de kinderopvang. Daar moet rekening mee worden gehouden. Probeer maar eens een datum af te spreken voor kinderopvang. Probeer je drieling maar eens samen in één opvang te krijgen. Ik daag iedereen uit om dit te realiseren.

Er is geen garantie op de continuïteit, mensen moeten zelf naar vervanging zoeken. Ook andere gezinnen worden daarmee geconfronteerd. Als je oppas plots ziek is, moet je die

vervangen. Dat is een groot probleem als je voor drie kinderen tegelijk vervanging moet zoeken. Maar iedereen moet een beetje realistisch zijn.

Minister, volgens het onderzoek zijn er soms problemen als mensen aan huis komen die mee instaan voor de verzorging. In de kinderopvang of de scholen zijn er soms ook problemen. Dat is menselijk, maar het neemt niet weg dat de maatregel op zich een grote ondersteuning en zekerheid biedt.

Minister, het grootste probleem is met de communicatie die er nu is gebeurd. Er is een heroriëntering, maar op dit moment verandert er niet veel voor de gezinnen die nu van de maatregel genieten. Wat gebeurt er met de gezinnen na 2 juli? Dan vallen die onder de reglementering met meer flexibiliteit, veronderstel ik. Maar wat met het financiële luik? Ik veronderstel dat dit voor de nieuwe gezinnen vanaf 2 juli is. U geeft ook aan wat het betekent voor mensen met een netto-inkomen van ongeveer 1500 euro per maand. Ik veronderstel dat dit fictieve voorbeeld uitgaat van het feit dat een van de twee partners het eerste jaar thuisblijft. Er zijn ook andere ondersteuningsmaatregelen. Het zijn spontane vragen die bij mij opkomen, omdat dit de eerste keer is dat wij hierover een grondige discussie hebben. Is er voorzien in fiscale aftrekbaarheid?

Minister, is deze maatregel echt van kracht vanaf 2 juli – en dat is zeer binnenkort – of is er een overgangsmaatregel mogelijk? Bijvoorbeeld negen maanden uitstel lijkt me in dit geval vrij logisch. Het is hier al gezegd dat heel wat gezinnen op dit moment totaal niet weten waar ze terecht kunnen.

Ik heb echt nog heel veel vragen. Hoe gaat u het concreet aanpakken om de mogelijke communicatiestoornis weg te nemen zodat de gezinnen heel duidelijk weten waar ze terecht kunnen en hoe hun situatie er na 2 juli zal uitzien?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Minister, ik ben na het aanhoren van dit antwoord absoluut niet meer boos op u, zoals dat werd gesuggereerd in een bepaalde krant.

De flexibiliteit die u in de nieuwe, geheroriënteerde hulp wilt invoeren, vind ik heel positief. Meerdere gezinnen zouden in aanmerking kunnen komen, op momenten ook dat het echt nodig is. Ik heb wel niet goed begrepen wat de juiste afbakening van de doelgroep is.

Ook de continuïteit is heel belangrijk. Ik heb zelf het volgende meegemaakt. Onze kinderverzorgster kreeg op een bepaald moment een hernia en was voor maanden uit. Er was geen vervanging en dus moest ik mijn kinderen elke dag vanuit Leuven naar mijn schoonouders in Scherpenheuvel brengen en halen. Continuïteit is dus heel belangrijk.

Ik was het meest bezorgd over de betaalbaarheid, maar na het beluisteren van uw voorbeelden, vind ik dat het zeer goed in elkaar steekt. Het is voor een deel vergelijkbaar met de kosten voor een crèche. Maar net zoals mevrouw De Wachter, heb ik vragen over de fiscale aftrekbaarheid. Geldt dezelfde aftrekbaarheid als voor andere kinderopvang?

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, minister, ik stel vast dat er vanuit de drie meerderheidspartijen heel wat terechte vragen zijn over uw beslissing. Dat feit alleen al spreekt voor zich.

Ik heb uit uw antwoord onthouden dat u een aantal redenen hebt opgesomd die voor u voldoende zijn om deze hulp te stoppen. Ik zou eerder pleiten voor een ernstige evaluatie, in eerste instantie door de gebruiker, als er een aantal zaken zouden zijn die niet meer kloppen. Ik mis dat in uw antwoord. Ik heb u meerdere keren horen spreken over nota's en evaluaties van de meerlingencoördinatoren, maar nooit over een evaluatie door de gebruiker. Ik vind dat zeer belangrijk. Als er een aantal zaken aan herziening toe zijn, dan is dat geen probleem.

Maar een wijziging of een eventuele aanpassing en de directe stopzetting, is toch wel een drastisch verschil.

U hebt ook gewag gemaakt van het feit dat er een tekort aan poetshulp en kinderverzorgsters zou zijn. Het lijkt mij een rare redenering, wetende dat er vandaag zoveel mensen werkloos zijn, van wie een aantal in aanmerking zouden kunnen komen. Dat lijkt me dus ook geen voldoende argumentatie.

U zegt dat u het hebt gemeld tijdens de begrotingscontrole. Ik heb het verslag nagelezen. U hebt inderdaad melding gemaakt van de 113.000 euro die wordt ingeschreven voor de gefaseerde integratie van meerlingenhulp binnen de erkende diensten, maar u hebt nooit melding gemaakt van het feit dat u vanaf 1 juli zou stoppen met de dienstverlening zoals ze vandaag bestaat. Als wij een vraag om uitleg indienen die ergens in de verre verte zou kunnen passen in de bespreking van de begroting, dan worden we daarop gevat. We hebben daar geen verweer tegen. De bespreking was nog maar 14 dagen achter de rug, toen we in de pers geconfronteerd werden met deze stopzetting. Dat is not done.

Ik sluit me aan bij de bijkomende vragen van de collega's, maar ik heb ook nog een vraag. Wat gebeurt er met de huidige personeelsleden? In het begin waren het DAC'ers, maar na verloop van tijd werden ze contractueel tewerkgesteld. Hebben ze intussen hun ontslag gekregen? Zijn ze overgenomen? Als die overgenomen worden, worden ze dan onder dezelfde omstandigheden, met hun anciënniteit enzovoort overgenomen?

Tot slot, minister, bent u bereid om deze beslissing te herzien en ze ingang te laten vinden op 1 juli 2012?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Na het aanhoren van uw antwoord moet me van het hart dat een en ander fundamenteel fout is gelopen in de communicatie. Mevrouw Van der Borghst heeft terecht verwezen naar de begrotingsbesprekingen. Als dat allemaal zo duidelijk zou zijn geweest, had onze voorzitter – ik denk dat ik dat kan zeggen met 100 procent zekerheid – alle vragen die vandaag zijn gesteld, afgewezen. Zo duidelijk is het echt wel niet gecommuniceerd.

Na het aanhoren van uw antwoord, minister, krijg ik een totaal ander beeld van wat de realiteit zal zijn na de heroriëntering van het systeem dat u volledig hebt toegelicht. Ik blijf toch zitten met enkele vragen waar blijkbaar ook andere leden mee zitten.

Minister, u hebt gezegd dat een van de redenen waarom het systeem wordt geheroriënteerd, het probleem van de continuïteit in de zorg was. U hebt me niet overtuigd dat het nieuwe systeem dit probleem zal opvangen, want ook in het nieuwe systeem kunnen de hulpverleners ziek worden of tijdelijk afwezig zijn. Dat is voor mij niet heel duidelijk.

Aan u is meegedeeld dat het eerste geval zich pas zou voordoen in oktober van dit jaar. Dat kan niet met zekerheid worden gezegd. Iemand die al een tweeling heeft en nog een tweeling verwacht, kan prematuur bevallen in september in plaats van oktober bijvoorbeeld. Dat is een realistische situatie. Ik vind het simplistisch om te zeggen dat dit probleem zich pas vanaf 1 oktober zal voordoen. Dit is een probleem dat door de natuur wordt ingegeven, het kan niet met objectieve naakte cijfers worden aangegeven.

De betaalbaarheid is vrij aanvaardbaar, met de voorbeelden die u gegeven hebt. U weet dat wij ook niet geloven in het 'volledig gratis'-verhaal. Als ik de cijfers die u hebt gegeven, goed heb begrepen, is het een heel pak goedkoper dan drie kinderen afzonderlijk naar de kinderopvang brengen bijvoorbeeld. Wat de fiscaliteit betreft, heb ik vragen. Mijn grote bekommernis is vooral de informatie aan de gezinnen. Daar moet een en ander nog grondig veranderd worden.

Minister, een laatste vraag is of het mogelijk is om kennis te krijgen van het evaluatierapport.

Voorzitter, ik kondig een motie aan.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik ben tevreden dat u een zeer gestructureerde en uitgebreide uitleg hebt gegeven op de vragen die bij ieder van ons leefden. Op basis van de gegevens die u verstrekt over de evaluatienota, kan ik u volgen in de redenering dat de doelgroep uitgebreid wordt. U hebt gezegd dat er ook mensen zijn met tweelingen, of een tweeling en een gehandicapt kind. Dat is een doelgroep die de ondersteuning ook kan gebruiken. Hoe ver zal men daarin gaan? U zei dat het financieel geen extra middelen zal vergen en ook geen mindere inzet van middelen. Hoe kunt u dat nu al inschatten? Hebt u een duidelijk zicht op de doelgroepen waar het uiteindelijk over zal gaan? Daar had ik graag wat meer uitleg over.

Het feit van de hulp op maat, zoals ik het noem, het feit dat er geen standaardondersteuning zal worden geboden maar wel hulp op maat, die ook in het weekend of eventueel 's nachts kan worden geboden, is een vooruitgang ten opzichte van de huidige regeling. Wat betreft de continuïteit, denk ik juist wel dat die zal kunnen worden geboden via de diensten voor gezinshulp. Daar zijn meerdere mensen in dienst. Het is de taak van een dienst voor gezinshulp om ervoor te zorgen dat er een invulling is wanneer die nodig is. Als iemand ziek is of lange tijd niet aanwezig kan zijn, dan moeten die diensten maar andere mensen inschakelen om die hulp te bieden. Dat vind ik zeker positief.

Het grote pijnpunt in het hele verhaal is voor mij nog steeds de communicatie. Nu rechtzetten wat verkeerd is overgekomen in de pers, is heel moeilijk. Ik heb begrepen dat Kind en Gezin een communicatieplan heeft sinds 26 april. Ik stel me de vraag of dat communicatieplan voldoende heeft gewerkt. Als de communicatie in de pers er is gekomen op basis van een individuele communicatie van iemand die in de situatie zit dat ze een drieling verwacht, denk ik dat de informatie nog niet op de juiste manier is gecommuniceerd aan de betrokkene. Ook als ik zie, hoor en lees dat bijvoorbeeld gynaecologen niet op de hoogte zijn van de nieuwe maatregel, schort er blijkbaar nog iets. Het is een pijnpunt dat zeker in de toekomst, zeker voor zo gevoelige maatregelen, grondig moet worden bekeken. We moeten daar lessen uit trekken.

Een ander element is de overgangperiode. Gezien de moeilijke communicatie omtrent heel het verhaal, is het belangrijk dat we moeten bekijken of er een overgangperiode kan worden ingeschakeld om al die onduidelijkheden weg te werken om op een goede manier van start te gaan. We zijn met de nieuwe maatregel op een slechte manier gestart. Dat zou moeten kunnen worden rechtgezet.

Mijn laatste punt heeft betrekking op de mededeling dat de evaluatie na negen jaar heeft plaatsgevonden. Alvorens een grondige evaluatie is uitgevoerd, heeft het systeem negen jaar gedraaid. Ik vraag me af of het niet mogelijk is het nieuw uitgedokterde systeem op een kortere tijd te evalueren. Ik wil hier geen maanden aan verbinden. Het lijkt me moeilijk al na een half jaar tot een evaluatie over te gaan. Na een jaar zouden we echter toch eens moeten kijken of dit systeem daadwerkelijk goed werkt. We moeten dan weten of we de mensen bereiken die het nodig hebben, of de betrokkenen voldoende informatie en begeleiding ontvangen en of de mensen die in het verleden hulp hebben ontvangen, in de toekomst ook nog diezelfde hulp ontvangen. Het systeem moet voor de gezinnen financieel haalbaar zijn. Het uitgetekend model lijkt me haalbaar voor tweeverdieners. Na verloop van tijd zullen we echter moeten nagaan of het echt helpt. De vraag is dan of we de mensen helpen die we willen helpen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik dank iedereen voor de reacties. Ik wil nog een paar zaken uitklaren. Het is in elk geval evident dat het evaluatierapport ter beschikking kan worden gesteld.

Ik wil benadrukken dat de mening van de gezinnen tijdens de evaluatie is gevraagd. Het gaat niet enkel om de actoren. Ook de gezinnen zijn bij de evaluatie betrokken. Een argument dat ik persoonlijk zeer belangrijk vind, is het feit dat we momenteel met radicale scheidingen werken. Het is niet mogelijk werk op maat te leveren of wat te evolueren.

Zoals mevrouw Jans al heeft aangehaald, vormt de continuïteit een probleem. Dat geldt vooral 's avonds en 's nachts. Ik heb niet gebeld naar mevrouw Brouwers om ervoor te zorgen dat zij hier iets over zou zeggen. Als iemand gedurende een paar maanden ziek wordt, vormt dit momenteel echter een groot probleem. De organisaties waarop een beroep wordt gedaan, moeten ervoor zorgen dat het steeds zo veel mogelijk om dezelfde persoon gaat. Dat is de reden waarom een individueel traject wordt vastgelegd. We willen immers niet elke situatie identiek behandelen. Op voorhand wordt besproken wat de noden en de vragen zijn. Het is natuurlijk de bedoeling de continuïteit met betrekking tot personen te maximaliseren. Er kan zich altijd een onverwachte gebeurtenis voordoen. Indien de betrokkene onbeschikbaar is, kan in dit geval ten minste de continuïteit worden verzekerd. Ik vind dit een belangrijk argument.

Ik zal de fiscaliteit zeker nog eens nakijken. Dit betekent echter dat we overleg moeten plegen met de federale overheid. We zullen nagaan in welke mate dit kan gebeuren. Op dit ogenblik is dat in elk geval niet zo eenvoudig. Ik vind het alvast de moeite dit eens te onderzoeken.

Ik heb naar oktober 2011 verwezen. Ik weet immers dat de eerste bevallingsdatum waar Kind en Gezin weet van heeft, in oktober 2011 ligt. Ik kan dat natuurlijk moeilijk voorspellen. Er kan een combinatie van oude en nieuwe tweelingen komen en dergelijke. Ik besef maar al te goed dat ik dit niet als een vaste timing naar voren kan schuiven.

Voor elke situatie die in aanmerking komt, wordt een individuele trajectbegeleiding opgesteld. We gaan de noden en de verwachtingen na. De betrokkenen moeten met een dienst voor gezinszorg naar keuze afspraken maken.

Wat de communicatie betreft, is het belangrijk het brede publiek te informeren. Ik heb daarnet al meegedeeld op welke datum Kind en Gezin informatie aan de betrokkenen, waaronder de artsen, heeft verstrekt. Het is essentieel dat goede afspraken worden gemaakt met de betrokkenen die hier het meest mee te maken krijgen. De afspraken moeten tot een gepersonaliseerd en aan het gezin aangepast traject leiden.

Ik aanvaard de kritiek dat de communicatie beter had kunnen verlopen. De communicatie is niet door het kabinet of door Kind en Gezin gestart. Tijdens een verlengd weekend is dat opeens begonnen. We hebben onmiddellijk gemeld dat de hulp inkomensgerelateerd zou zijn en dat er ook een plafond zou komen. De opmerkingen over de communicatie zijn gegrond. Ik zou evenwel ook voor enige consistentie willen pleiten. De boodschap is verspreid. De zaak is operationeel. We hebben met de diensten voor gezinszorg een akkoord over het inkomensgerelateerd aspect gemaakt. We zijn erin geslaagd een billijke regeling uit te werken. De diensten voor gezinszorg leggen nu contacten met de gezinnen die eventueel voor de regeling in aanmerking komen.

Sommigen hebben gesuggereerd dat we nog moeten zien of er sprake is van een meerwaarde. Ik heb daar geen bezwaar tegen. Ik ben er in eer en geweten van overtuigd dat op termijn zal blijken dat we de juiste keuze hebben gemaakt. We brengen de hulp onder in het regulier systeem. Nu zit alles apart bij Kind en Gezin. Hierdoor kunnen bepaalde aspecten niet op een bevredigende manier worden opgelost. We zullen de inspanningen in verband met de communicatie nog eens hernemen. We mogen hierover immers geen misverstanden laten bestaan.

Tot slot wil ik nog iets over de doelgroep zeggen. De transitie is van bij het begin zeer bescheiden. Mevrouw Van der Borgh heeft een vraag gesteld over het statuut van het personeel. Al die mensen hebben een contract van bepaalde duur. Die contracten lopen steeds

af na drie jaar. Dat blijft zo. De betrokkenen zijn al op de hoogte gebracht. Ze blijven allemaal deel uitmaken van dit systeem. Op dit vlak zal geen probleem ontstaan.

We kunnen de doelgroep nog niet echt uitbreiden. De budgettaire mogelijkheden binnen de aanvullende gezinszorg zijn immers niet groot. Het gaat om weinig middelen. Om de doelstelling in verband met de plafonds waar te maken, moeten we bijkomend geld in het systeem inbrengen. Zodra de mogelijkheid ontstaat tot een budgettaire transfer over te gaan, zal ook de vraag de doelgroep te nuanceren pertinent worden. Ik geef toe dat dit een van onze overwegingen is geweest.

Het is de bedoeling een context te creëren waarin we een breder doelgroepenbeleid dan in het huidige systeem kunnen voeren. Om dat mogelijk te maken, moeten we vandaag deze stap zetten. De mogelijkheid zal groter worden naarmate meer gelden worden overgeheveld. Ik begrijp de frustratie dat mensen in grote nood zich afvragen waarom de enen de volle pot krijgen en zij helemaal niets. Een gedoseerd beleid is nodig. Daarom denk ik dat het beter is de transfert door te voeren, en veel oog voor de individuele situaties te hebben. De mensen zullen ook individueel worden begeleid. Dat zal uiteindelijk zorgen voor een kwalitatief beter beleid.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door mevrouw Van der Borgh en mevrouw Dillen werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een nieuw sociaal akkoord voor de sector van de social profit - 2416 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, minister, collega's, het voorliggende probleem is wellicht minder gemakkelijk op te lossen dan het vorige. Het zal ook meer geld kosten.

U weet wellicht dat afgelopen donderdag de witte woede nog eens door Brussel is getrokken. Het is altijd mooi om te zien, die groen-rood-blauwe golf die van de basiliek van Koekelberg naar de Botanique trekt. De manifestatie was in de eerste plaats gericht naar de federale overheid, want op dat niveau zijn de onderhandelingen voor een nieuw sociaal akkoord nog altijd niet van start gegaan, met de uitleg dat een regering van lopende zaken moeilijk een meerjarenbegroting met een meerjarig sociaal plan kan hypothekeren.

Afgelopen donderdag heeft minister Onkelinx in de Senaat wel bevestigd dat ze de gesprekken zal opstarten, al was het maar om toch al de grenzen van een akkoord af te tasten en eens na te gaan wat het feestje mag kosten. Zo kan men ervoor zorgen dat men een akkoord voor de socialprofitsector niet vergeet als een nieuwe Federale Regering een meerjarenbegroting goedkeurt. Eigenlijk is dat een vrij dringende zaak, voor het federale niveau, maar ook in de woonzorgcentra. De sociale partners zeggen immers dat de kans groot is dat in de zomer bepaalde afdelingen van woonzorgcentra bij gebrek aan personeel zullen moeten sluiten. De woonzorgcentra vrezen in die periode onvoldoende verpleegkundigen te vinden om te kunnen beantwoorden aan de erkenningsvoorwaarden. Het probleem is nijpend. Iedereen weet dat in de witte sector meer personeel nodig is. Men kan het probleem niet voor zich blijven uitschuiven. Er moet dringend een nieuwe sociale Maribel op gang worden getrokken.

In Vlaanderen bent u wél aan het onderhandelen, in alle stilte. Ik heb de indruk dat het allemaal zeer moeizaam verloopt, en dat de Vlaamse Regering het dossier voor zich uit tracht te schuiven, tot er meer duidelijkheid op het federale niveau is. Ik kan me dat goed indenken. Want laten we even veronderstellen dat in de zomer de knoop wordt ontward, zoals de heer Bart De Wever heeft aangekondigd, met als resultaat dat er nogal wat bevoegdheden inzake gezondheid naar Vlaanderen worden overgeheveld. Dan onderhandelt men in een totaal andere context dan vandaag. Maar ik begrijp ook de vakbonden, die zeggen, met het motto 'wat we zelf doen, doen we beter' voor ogen, dat Vlaanderen een akkoord kan afsluiten. Zij vragen zich af waarom Vlaanderen nu eens niet de toon zou zetten en de vakbondseisen ernstig zouden nemen: een dertiende maand; een nieuwe, gefaseerde functieclassificatie; en boven op een eventueel nieuwe sociale Maribel extra middelen, want voorzieningen klagen hoe langer hoe meer over de ontoereikende middelen van de sociale Maribel om de loonkosten te dekken, vooral voor hogergeschoolden zoals A1-gediplomeerden. Ten slotte vragen de vakbonden een tweede pensioenpijler.

Ik wil u daarover deze vragen voorleggen. Waarom is er nog steeds geen akkoord met de Vlaamse socialprofitsector? Ik weet dat op dit ogenblik wordt onderhandeld en er een financiële enveloppe op tafel ligt. Maar het is niet duidelijk hoeveel geld daarin zit. Wanneer mogen we een akkoord op Vlaams niveau verwachten? Kunt u al een aantal tipjes van de sluier oplichten, al was het maar om de federale overheid op de hoogte te brengen waarmee zij rekening moet houden?

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Voorzitter, minister, collega's, ik vind niet dat wij hier het werk van de sociale partners moeten doen. Spijtig genoeg is er geen interprofessioneel akkoord tot stand gekomen en heeft de Federale Regering een wettelijk kader vastgelegd. In heel wat sectoren zijn reeds sectorale akkoorden afgesloten die dat wettelijk kader overigens respecteren. *(Opmerkingen van mevrouw Mieke Vogels)*

Natuurlijk zijn wij een betrokken partij. Maar de onderhandelingen zijn nog bezig. Ze verlopen misschien traag, dat kan, maar er werd nog nergens gezegd dat ze absoluut afgerond dienen te zijn tegen 15 juni. Ik vang echo's op dat de onderhandelaars werkelijk de bedoeling hebben om de zaken op Vlaams niveau af te ronden tegen de vakantie. De onderhandelingen zijn absoluut niet opgeschort, ze zijn bezig, het is dus niet gepast om daarover nu al in het parlement een debat te hebben.

Mevrouw Vogels, u vraagt zich af of er geen gewilde vertraging is omdat er eventueel binnen afzienbare tijd een mogelijke overheveling van bevoegdheden kan komen. Zelfs als er ooit een akkoord tot stand komt, wat ik hoop, dan nog zullen die bevoegdheden niet volgende maand zijn overgeheveld. Met die overheveling zal nog heel veel werk gepaard gaan, er is zeker geen verband tussen beide.

De onderhandelingen zijn bezig. Laat ze rustig voortgaan. Ik denk dat ze tot een resultaat zullen leiden tegen de vakantie. *(Opmerkingen van mevrouw Mieke Vogels)*

Dit zijn ook de echo's van mensen die op straat zijn gekomen.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, minister, collega's, ik zou me graag willen aansluiten – dat zal u niet verwonderen – bij de vragen die door mevrouw Vogels werden gesteld. Het zal u evenmin verwonderen dat ik niet akkoord kan gaan met de stellingname die mevrouw De Vits formuleert.

Inmiddels een aantal maanden geleden hebben we hier de gelegenheid gehad om uitgebreid te debatteren naar aanleiding van interpellaties over deze materie. Dat gebeurde vlak nadat het raamplan – ik noem het bewust geen raamakkoord, u hebt toen een aantal grote krijtlijnen getrokken – werd afgeschoten door de partners uit de Vlaamse sectoren in de social profit. Er

was toen aangekondigd dat u zou blijven werken aan een akkoord. Dat is uiteraard uw verantwoordelijkheid en uw plicht. Dat gebeurt nu, in tegenstelling tot de vorige keer, blijkbaar wel meer in de luwte, in alle stilte, maar het is toch niet onbelangrijk om dit Vlaams Parlement en deze commissie op de hoogte te houden. Daarin treed ik mevrouw Vogels dus zeker en vast bij, want dit is heel belangrijk, minister. U bent bevoegd voor een aantal domeinen wat betreft het uitwerken van een nieuw sociaal akkoord voor de Vlaamse sector van de social profit. Het is heel belangrijk dat u hierin wel het voortouw neemt, dat er een aantal initiatieven worden genomen.

Het merendeel van de eisen die vorige donderdag opnieuw werden geformuleerd, zijn allemaal terechte bekommernissen die hier in het parlement door een grote meerderheid worden onderschreven. Ik sluit me dus aan bij die vraag en ik zou graag hebben dat er wat uitleg over kan worden gegeven.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Voorzitter, minister, collega's, ik wens me gedeeltelijk aan te sluiten bij de vraag. Het blijft natuurlijk een belangrijke sector. Een veertiental dagen geleden hebben we mevrouw Holtzer mogen horen. Zij bracht ons een perspectief, er zal echt werk van worden gemaakt.

Er is een aspect dat ik toen spijtig genoeg ben vergeten aan te brengen, vandaar dat ik nu van de gelegenheid gebruik maak om het te doen. We worden geconfronteerd met een tekort aan personeel in de zorgsector. We hebben het er tijdens de bespreking met de zorgambassadrice ook over gehad dat we ervoor moeten zorgen dat er geen uitstroom is. Zij hield daarbij het pleidooi dat we ervoor moeten zorgen dat de sector op een positieve manier in de media kan komen. Het is misschien ook nuttig dat er aandacht wordt besteed – ook de vakbonden zouden dat trouwens moeten doen – aan het feit dat de werkgevers moeten zorgen voor een aangename werkomgeving. Ik heb onlangs ergens gelezen dat wie daar wel aandacht voor heeft en ervoor zorgt dat er een aangename werkomgeving is, merkt dat er geen uitstroom is. Dat is vooral in de woonzorgcentra een van de belangrijke aspecten, want nu wordt er te weinig rekening mee gehouden. Ik heb dit gelezen naar aanleiding van het feit dat er nu woonzorgcentra zijn die de uurroosters zelf laten opstellen.

Het aspect van kwaliteit op de werkvloer, is een heel belangrijk aspect. Uit de analyse van mevrouw Holtzer konden we opmaken dat er al heel wat inspanningen zijn gedaan inzake de loonproblematiek, maar de kwaliteit van het werk is ook belangrijk in dezen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, dames en heren, de nationale betoging van de vakbonden op 9 juni 2011 was, zoals aangegeven in hun eigen pamflet, gericht tegen het uitblijven van onderhandelingen over een federaal akkoord voor de gezondheidssector. Wat Vlaanderen betreft wilden zij “druk op de ketel houden en de onderhandelingen ondersteunen”.

Er is voor de Vlaamse Regering geen reden om met de onderhandelingen te talmen tot er een Federale Regering is. De Vlaamse Regering doet dit ook niet, integendeel. Wel is het zo dat het aanvankelijke onderhandelingskader dat de Vlaamse Regering in december 2010 formuleerde, door de sociale partners werd afgewezen.

Omdat de Vlaamse Regering het belangrijk vindt om opnieuw een Vlaams intersectoraal akkoord voor de Vlaamse social profit te kunnen afsluiten met een looptijd van vijf jaar, heeft ze einde april de nodige beleidskeuzes gemaakt om extra middelen vrij te maken. De sociale partners hebben dit nieuw onderhandelingskader op 3 mei jongstleden aanvaard.

In overleg met de sociale partners werd een vergaderkalender opgemaakt met de bedoeling om de onderhandelingen eind juni te kunnen afronden. Er is de afgelopen weken al druk onderhandeld op 11, 19, 20, 24, 25, 30 en 31 mei en 7 juni, soms tussen de sociale partners

onderling en andere keren in de voltallige centrale onderhandelingsgroep met de overheid erbij. De concrete dagen voor de komende drie weken liggen al vast.

De onderwerpen zijn afgebakend en voor bepaalde onderdelen zijn er reeds consensusteksten. Dat zijn onderwerpen die u hier citeert, en die gaan over de kwaliteit van de werkomstandigheden, over pensioenen, over koopkracht, de dertiende maand enzovoort. U hebt de pamfletten en cahiers van de werkgevers en werknemers ongetwijfeld ook gezien.

Er zijn dus al consensusteksten, maar voor andere onderdelen lopen de discussies volop en, zoals normaal tijdens dit soort onderhandelingen, zijn er ook een aantal gevoelige punten waar de meningen van de diverse partners nogal uit elkaar lopen. Hier moet het sociale overleg ten volle spelen. Elke onderhandeling heeft zijn eigenheid. Zekerheid met betrekking tot de uitkomst en de snelheid waarmee die bereikt wordt, is er niet, in geen enkele onderhandeling. De vaste wil om tot een goed en evenwichtig VIA 4-akkoord te komen, dat de betrokken sectoren versterkt en helpt om het juiste personeel aan te trekken en te behouden, is bij alle betrokkenen, zowel de sociale partners als de Vlaamse Regering, wel aanwezig.

Ik wil me aansluiten bij de bedenking van mevrouw De Vits. U begrijpt dat het niet realistisch is hier een rapport uit te brengen over de stand van zaken van de onderhandelingen. De vragen die u de vorige keer hebt gesteld over het onderhandelingskader, hebben bijgedragen tot het creëren van het juiste kader waarin men effectief kan onderhandelen. Uiteraard moet een en ander aan de tafel gebeuren. Bovendien is het niet de Vlaamse Regering alleen die daarover beslist: ook de sociale partners moeten tot een akkoord komen. Dat proces wil ik zeker niet verstoren.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, ik heb met deze vraag mee druk op de ketel willen houden. Ik ben blij dat u zegt dat u voor eind juni zult afronden. Wordt vervolgd.

Mevrouw Mia De Vits: Ik sluit me volledig aan bij het antwoord van de minister.

Mevrouw Dillen, u hebt me totaal verkeerd begrepen. Ik heb absoluut niet gezegd dat we niet het voortouw moesten nemen. Ik heb gezegd wat de minister ook in zijn besluit zegt, dat het niet aan ons is om het werk te doen dat bezig is op het terrein en waar men met volle vastberadenheid tot een akkoord wil komen.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw De Vits, u spreekt waarlijk ministeriële taal.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■